СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го СЕРПНЯ 1950. No. 177. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 2, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЧОТИРИ ДИВІЗІЇ КРАЄВОЇ ГВАРДІЇ ПОКЛИКАНІ ДО ВОЄННОЇ СЛУЖБИ

Вашингтон, 31 липня. — За згодою президента секретар оборони Луї А. Джансон покликав до воєнної служби повні чотири дивізії Краєвої Гвардії вже від 1 вересня. Усіх дивізій Краєвої Гвардії є 27. Крім повних дивізій покликано ще два полки боєвих і інших частин гвардії. Разом покликано з Краєвої Гвардії 82,000 вояків.

Крім того президент наказав доповнити ці дві дивізії маринарів так, щоб вони становили повну воєнну силу в числі 32,000 вояків. Ново покликані сили дадуть разом 114,000, а ще надіються дістати 100,000 рекрутів з бранки, яку тепер переводять. Оце збільшення армії доручив злучений генеральний штаб збройних сил у Пентагоні.

Коли будуть переведені в життя намічені покликання, тоді сила армії дійде до 800,000 вояків. Попри те організується неозначене число резервових частин, уже вишколених. Ці частини не великі числом, однаке важливі тим, що їх члени брали участь в боях і їх легко перемінити на нові боєві формації. В Японії находилися чотири окупаційні дивізії. З них три вже пішли до Кореї, а залишилася тільки одна на окупації. Тому до Японії треба вислати свіжі війська на місце забраних до Кореї. У континентальних Злучених Державах було пять дивізій, а з них вже одна заїхала на Корею, як про це звідомили найновіші телеграми. Критичне положення в Кореї спричинило потребу вислати туди війська з Гаваїв і Окінави, отже команда армії мусить негайно поставити на їх місце інші частини. Окремо висилається боєві летунські частини на Далекий Схід.

ЩЕ ДАЛЕКО ДО ОБ'ЄДНАННЯ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Вашингтон. — Минулий тиждень можна зарахувати до додатних, на скільки йдеться про поступ у змаганні до об'єднання осередків робітничих організацій, тобто Американської Федерації Праці й Конґресу Індустріяльних Організацій. Зійшовшися вперше за три роки на нараду, мирові комісії обох організацій зробили більший поступ у замиренні ніж колинебудь у минулому. Найважливішою характеристикою засідання була повна відсутність ненависти, яка запанувала між деякими провідниками. Це саме вже є захочуюче. Крім того прийшло до позитивного кроку на шляху замирення, бо вибрано постійний „Комітет Обєднання А. Ф. П.-К. І. О." Надіються, що цей комітет буде втриманий так довго, доки не буде осягнена ціль. Одначе велетенські труднощі при наладнанні наболілих питань заберуть багато праці і тому не можна передбачити приблизного часу, коли прийде до якоїсь спільної акції обох організацій на підставі порозуміння.

УРЯД ЗА ТЮРМУ ДЛЯ БРИДЖЕСА.

Вашингтон. — Уряд зажадає від суду в Сан Франсіско відмови дозволу на перебування на волі Гері Бриджеса, провідника юнії докових робітників на Західному побережжі. Бриджес це уроженець Австралії, якому відобрано право громадянства і призначено на депортацію. Коли його випущено на волю за кавцією, він брав участь в агітації проти Злучених Держав, домагаючися в юнії резолюції за заборону висилки американських військ до Кореї.

СЕНАТ УХВАЛИВ ПІВТРЕТЯ БІЛІОНА ЯК РАТУ НА ПЛЯН МАРШАЛА.

Сенат ухвалив $2,450,000,000 на дальше ведення відбудови Европи на підставі Пляну Маршала. При голосуванні більшість не допустила до зниження на близько 719,000,000 рати на наступний рік.

Знову американсько-советські противорічності в О. Н.

МАЛІК СТАВИТЬ СПРАВУ КОМУНО-КИТАЙСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА В О. Н. НА ПЕРШЕ МІСЦЕ НАРАД СКЛИКАНОЇ НИМ СЕСІЇ РАДИ БЕЗПЕКИ

Лейк Сксесс, 1. серпня. — Традиційні советсько-американські противорічності в Об'єднаних Націях повторяться знову, як в год. 3-тій після полудня збереться скликана советським представником Я. Маліком Рада Безпеки, яку він від 13-го січня бойкотував та до якої тепер несподівано вертається, перебираючи належне йому в місяці серпні предсідництво. Вчора, напередодні засідання Ради, совітський представник переслав генеральному секретаріятові окремим післанцем порядок нарад, в якому на першому місці поставлена оспорювана справа прийняття комуно-китайського представника до Об'єднаних Націй. На другому місці ставиться справу „мирного полагодження Корейського питання". Представники Злучених Держав та інших західних країн заявили, що вони, не зважаючи на предложений Маліком порядок нарад, домагатимуться, щоб Рада продовжувала наради в справі Кореї. В тій цілі американська делегація приготовила резолюцію, в якій засуджується власті Північної Кореї за їх „непослух Об'єднаним Націям", та в якій закликається всі нації до відмовлення їм будь-якої допомоги і відступлення від „акції, яка могла б призвести до поширення корейського конфлікту на інші терени і тим самим збільшити загрозу для міжнародного миру і безпеки". Ворен Р. Остин, американський представник, заявив вчора, що він домагатиметься поставлення цієї справи на порядок нарад як першої точки, що буде вже першою опозицією до запропонованого Маліком порядку нарад. Вже наперед заповідається, що запропонований Советами порядок нарад буде відкинений більшістю голосів. — Теж відразу заповідається, що сьогоднішнє засідання Ради Безпеки „буде найбільш драматичне в історії Об'єднаних Націй". З поінформованих джерел натякається, що коли б советський представник хотів використати Форум Ради Безпеки за трибуну для своєї проти-західної пропаганди, інші члени Ради не будуть слухати його теревенів і вийдуть демонстративно зі засідання, як колись виходив Малік, коли більшість членів Ради не хотіли підкоритися його диктатові.

ШВЕЦІЯ ЗАКЛИКАЄ ДО СТВОРЕННЯ ПОСТІЙНОЇ АРМІЇ О. Н.

Лейк Сксесс, 1. серпня. — У зв'язку з подіями в Кореї, шведський представник в Об'єднаних Націях виступив рішучо з підтримкою пляну створення постійних збройних сил Об'єднаних Націй. Він обстоює, що ці сили повинні бути створені на базі добровольців з усіх націй та що ця справа повинна бути обговорена і вирішена на найближчій сесії Генеральної Асамблеї.

КОМУНО-КИТАЙ ПРОПОНУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО В КОРЕЙСЬКІЙ СПРАВІ

Лондон, 1. серпня. — З офіціяльних джерел тут повідомлено, що комуно-китайський уряд запропонував посередництво „азійських народів" для „мирного полагодження" конфлікту в Кореї. Видвигається здогад, що це є тісно зв'язане зі советським поворотом до Ради Безпеки та що советський представник на сьогоднішньому засіданні Ради видвигне цю справу формально, як один з аргументів для піддержки поставленої ним на перше місце справи прийняття комуністичного Китаю до О. Н. Свою пропозицію червоно-китайський уряд мав передати індійському амбасадорові. В ній не подається будь-яких точніших даних щодо характеру „мирного полагодження" корейського конфлікту, зокрема щодо відкликання комуністичних наїзників поза лінію 38-го рівнобіжника. Сказано тільки, що негайно повинно наступити припинення воєнних дій і тоді „виключно азійські сусіди Кореї" мали б почати посередництво, правдоподібно від вимог відкликання американських військ.

ТУРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВКЛЮЧЕННЯ ТУРЕЧЧИНИ В АТЛАНТ. ПАКТ

Анкара, 1. серпня. — Турецький міністер закордонних справ, проф. Фауд Копрулю, — відповідаючи на письменний запит місцевого представника Н. И. Таймсу, ствердив, що — „поширення Атлантійського Пакту і включення в нього Туреччини є есенціональним для заповнення загрозливої прогалини у встановленій цим пактом оборонній системі". Він вважає, що прийняттям Туреччини до Пакту було б черговим доказом західної доброзичливости у відношенні до його країни. Міністер в дальшому висловив думку про необхідність використання для західної оборони теж німецького потенціялу, та відповів на цілий ряд інших актуальних питань закордонної політики.

ВЕЛИЧЕЗНІ ВТРАТИ ЧЕРВОНИХ

Токіо, 1. серпня. — Представник розвідчого відділу в головній кватирі ген. МекАртура сьогодні ствердив, що втрати червоних в дотеперішніх боях виносять доверх 18% загального складу. На загальну кількість 200,000 вояків, зібраних вже після останньої повної мобілізації, червоні втратили щонайменше 37,000 вбитими і раненими. Авіяцією і в сухопутних боях знищено досі 204 ворожих танків.

НОВА СТОЛИЦЯ АТОМОВОГО ВИРОБУ.

Ричленд, у стейті Вашингтон. — Заводи у Ганфорд, звісні як осередок атомового руху в попередній війні, загомоніли наново. Тисячі будівельних робітників спішать до Ричленд, сусідного Паско і Кенвик. Ганфорд лежить над загибом ріки Колумбії і надається до природної забезпеки перед оком шпигів. Там виробляють плутоній, якого атому вживають до виробу атомової зброї. Майже всі доми в Ганфорд побудовані за урядові фонди.

ФРАНЦУЗЬКІ КАНАДІЙЦІ ПРОТИ УЧАСТИ У ВІЙНІ

Монтреал. — Квебек це одна з провінцій Канади, яка постійно противиться участі Канади в чужій війні. Тепер вона не годиться на підтримку війни в Кореї. Канадійські французи, які становлять подавляючу більшість населення Квебеку, ведуть ізоляційну політику ще від часів, коли премієр Лоріє вислав війська на бурську війну до Африки. Подібне становище займали вони в другій світовій війні, а тепер знову відновилася критика уряду у французьких газетах за готовість вислати до Кореї кораблі та літаки.

СВІЖІ АМЕРИКАНСЬКІ СИЛИ ВИСАДИЛИСЬ НА КОРЕЇ

РОЗПАЧЛИВІ НАМАГАННЯ ЧЕРВОНИХ ПРОЛОМИТИ ФРОНТ ПЕРЕД ПРИБУТТЯМ НОВИХ ПІДКРІПЛЕНЬ

Токіо, 1. серпня. — Вчора на Корейському континенті висадились свіжі американські сили, що прибули безпосередньо зі Злучених Держав. Сьогодні червоні напасники посилили свій наступ на цілому західному і південному фронті, з виразною метою розбити південно-корейський і американський фронт ще перед прибуттям нових американських та союзницьких підкріплень. Протягом ночі до південно-корейських портів почали прибувати і висаджуватись дальші американські підкріплення. Всі вони, не втрачаючи ані хвилини часу, відіджають безпосередньо на фронт, щоб протиставитись противникові, який кинув всі свої сили до битви, щоб перегнати час і здобути вирішення перед прибуттям дальших підкріплень до оборонців. В офіціяльних повідомленнях не означується висаджених сил точніше і не подається їх кількости. Відомо тільки, що вони належать до Другої Піхотної Дивізії. Розвідка стверджує, що червоні продовжують свій наступ випробуваною тактикою, проникаючи американські лінії на флангах, стрілами зі заду змушують оборонців до зміни позицій, і тоді всіми силами, піддержуваними танками і важкою зброєю, вдаряють з чола в слабші місця американської оборонної лінії. Ціллю червоного наступу є порт Пусан, головна база американського постачання, та залізничий вузол Сайгу, дві останні вартісні бази на відносно невеликому вже мостовому причілку американських сил на Корейському континенті. — Захоплення будь-якої з тих баз відтяло б американські сили на півночі від останнього доброго порту. Найглибший пункт ворожого клину в американській фронтовій лінії є сьогодні місто Гйопчон, віддалене на тридцять одну повітряну милю від Сайгу. Дальший наступ червоних, після здобуття Гйопчон, був здержаний на новій американсько-корейській оборонній лінії перед містом Кумчон. — Найбільшу концентрацію ворожих сил стверджується на південному побережжі, після здобуття ними в рукопашних боях міста Чінджу, від якого ворог віддалений тільки 46 повітряних миль від Пусан. — Після здобуття Гйопчон і Чінджу, червоні остаточно переступили гористе пасмо та вступили в терен, який вже не ставить будь-яких природних перешкод для дальшого походу. Розвідка стверджує, що червоні кинули в рішальні бої вже „майже всі" свої резерви. В дальшому стверджується, що комуністичні війська вже майже не мають постачання харчів.

НОВІ НАДІЇ АМЕРИКАНСЬКИХ ОБОРОНЦІВ

Пусан, 1. серпня. — Висадка свіжих американських сил сильно скріпила мораль та внесла нові надії в ряди американських оборонців, що стоять в затяжних боях проти кількакратно переважаючого ворога. Нововисаджені в цьому порті підкріплення відправляються безпосередньо на фронт. Першим американським вояком, що вийшов на корейську землю з цього свіжого транспорту був сержант Пайкел Фастнер зі Сейнт Пол. Він заявив, що „війна то не пікнік" та що вони прибули з рішучістю „допомогти хлопцям на фронті вичистити до чорта цю комуністичну грязюку".

● **Ген. Мек Артур** доручив створити окреме бюро, що збиратиме інформації про американців в північно-корейському полоні.

М'АРТУР ВІДКИНУВ КИТАЙСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ ВИСИЛКИ ВІЙСЬК НА КОРЕЮ

Тайпеї, Формоза, 1. серпня. — Ген. Мек Артур, під час своїх вчорашніх відвідин в цій столиці національно-китайської бази, відкинув пропозицію Чіянґ-Кай-шека щодо висилки 33,000 національно-китайських військ на оборону Кореї перед комуністичними напасниками. „Така акція під цю пору може до тої міри загрожувати обороні Формози, що вона не є вказана" — заявив ген. Мек Артур. Він в дальшому ствердив, що головною ціллю його подорожі на Формозу було провірити потенціяльні можливості оборони цього острова проти заповідженого комуністичного десанту та для координації оборонних плянів національно-китайських сил з призначеними до тих самих цілей американськими силами Сьомої Фльоти. Ген. Мек Артур висловив переконання, що рішучість Чіянґ Кай-шека відносно спротиву комуністам „відповідає загальному інтересові і цілям американців".

НАЙВИЩИЙ ОСЯГ У ПРОДУКЦІЇ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ

Восьмий піврічний звіт Комісії Атомової Енергії, предявлений Конгресові, виказує найвищий осяг у продукції і нагромадженні атомової зброї в часі від січня до червня 1950 р. Звіт виявляє, що в плянах продукції переведено зміни згідно з директивами президента, щоб іти вперед з виробом водневої бомби. Звіт виказує теж поступ в продукції урану і плутонія. Ці матеріяли є головною частиною виробу атомової зброї. Пристосування виробу атомової зброї можна було осягнути завдяки поставляню уранової руди для заводів в Овк Ридж, Тенн., і Ганфорд, Ваш.

ДЮЇ БАЧИТЬ НЕГАЙНУ ЗАГРОЗУ ДЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Ню Йорк. — На зїзді стейтової Американської Федерації Праці губернатор Тома Тома Е. Дюї висловив думку, що Злучені Держави находяться в безпосередній небезпеці, а положення є майже розпучливе. Якщо не будуть пороблені швидкі й гострі зарядження якстій, то вільний світ буде поглочений комунізмом. Це сказав він до 1,100 делегатів робітничих юній, які представляють 1,300,000 членів. Відповіддю делегатів на таку осторогу була резолюція, щоб робітники застановили під теперішній час всі страйки. Дюї вказав на можливість нападу комуністів в Греції або Югославії, а теж похід на здобуття Індохини цілої Азії. Він вказував, що Совєти можуть напасти на Аляску, а відти вислати літаки на бомбардування американських міст.

В АМЕРИЦІ

● **Канада має 97.238 вояків** у всіх трьох родах збройних сил. Це є обрахунок з 31. травня.

● **Мільйони канадійців** склали дол. 7,537,000 на поводян. Повінь залляла була частину провінції Манітоби з головним містом Винипеґом.

● **В Америці їдять** більше цукерків ніж масла, сира й мучних страв разом. Поголовний видаток на цукерки виносить 6.3 цента на тиждень.

● **60,000 „Свідків Єгови"** приїхали на конвенцію до Ню Йорку. Вони радять в Єнкі Стадіюм, як розвинути дальше свої місії.

● **723 осіб згинули** в автомобілевих випадках упродовж п'яти місяців в стейті Ню Йорк. Найбільше смертних випадків було від швидкої їзди.

● **Поліцисти в Ню Йорку** домагаються підвишки платні від осені. Їм на допомогу стає К. І. О. й А. Ф. П. У місті є 18.000 поліцистів.

● **Японські делегати** перепрошують Америку за війну. Вони явились в палаті репрезентантів Конгресу, а відповідну промову виголосив їх посол Токутаро Кітамура.

СМЕРТНА КАРА ДЛЯ ШПИГІВ.

Вашингтон. Сенатська правнича комісія ухвалила законопроєкт для заведення кари смерти на шпигів упродовж найближчих двох років. Теперішня найвища кара на шпигів у мирні часи виносить 30 років.

Тепер тільки чотири біліони на зброю для союзників

Вашингтон, 31 липня. — Серед походу комуністів на завоювання світу президент Труман зажадав від конгресових провідників ухвалення дальших чотири біліони долярів на озброєння для оборони закордонних держав. Цих чотири біліони є „додатком" до біліона і чверть, вже ухваленого попереднього тижня. Нові домагання на озброєння закордонних держав поставлені окремо від десять з половиною біліонів, яких зажадав президент перед двома тижнями на оборону Америки. Разом бюджет краєвої оборони доходить до 13 з половиною біліонів.

Оці справи обговорено на конференції конгресових провідників в Білім Домі. Ці лінії вказують, що Америка не сподівається фронтової атаки російської армії у недалекій майбутності. Вони теж спонукують до роблення висновку, що Кремль плянує закриті напади в інших частинах світу.

Коли покінчено конференцію в Білому Домі, можна було додуматися, що президент зажадав негайно діяння над порушеними справами і що комісії приділів готові сповнити ці жадання негайно. Учасники конференції набрали враження, що теперішні приділи вистачать тільки на один рік і що вони будуть повторюватися ще три роки по черзі.

НАРАДИ ПЕРЕДСОБОРНОЇ КОМІСІЇ У. П. Ц. В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — Дня 26-го липня тут відбулися в українській православній церкві св. Володимира при 14-тій вулиці чергові наради Передсоборної Комісії Української Православної Церкви в Америці. На нарадах були приявні архиєпископи — преосв. Іван Теодорович і преосв. Пстислав Скрипник. В своїх зверненнях до приявних вони висловили своє повне задоволення з дотеперішніх праць Комісії. Церковний Собор обох Українських Православних Церков в Злучених Державах, на якому мав би бути завершений остаточно акт створення Української Автокефальної Православної Церкви в ЗДА, мав би відбутися ще в осені цього року.

● **Наймають до праці** тисячі робітників у підприємстві Воінґа в Сінтл, у стейті Вашинґтон. Там виробляються літаки на війну.

МЕНЗІС ЗАПОВІДАЄ УЧАСТЬ АВСТРАЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК У ВІЙНІ

Вашингтон. — Роберт Гордон Мензіс, премієр Австралії, виявив, що впродовж 24 годин він буде в спромозі сказати щось про участь австралійських приземних сил у війні в Кореї в додатку до повітряних і морських сил, які вже беруть участь у боях. Це сказав Мензіс на обіді в Краєвім Пресовім Клюбі. Він виявив, що він самий і його штаб дискутували ці справи три дні в порозумінні з кількома представниками вашингтонського уряду.

ЛЕОПОЛЬД ВАГАЄТЬСЯ ПРИЙНЯТИ ДОМАГАННЯ АБДИКАЦІЇ

Брюсель, 1. серпня. — Порозуміння трьох головних бельгійських партій, досягнене під загрозою громадянської війни щодо абдикації поверненого з „добровільного вигнання" короля Леопольда в користь його сина, принца Бодуїна, в наступному році, як він досягне повноліття, натрапило на вагання короля, головно щодо вимог: абдикації і виїзду з Бельгії. Він, натомість погоджується „передати" королівські прерогативи свому синові. Під безпосередньою загрозою громадянської війни, партії були погодилися щодо дальшої долі короля та приготовили текст маніфесту, що мав бути проголошений з королівським підписом. Проте Леопольд рішучо відмовляється від безумовного прийняття постанови про абдикацію і виїзду з країни. — Населення все ще очікує заповідженої проклямації про передачу королівських повноважень престолонаслідникові. Порозуміння в цій справі досягнено між урядовою соціял-християнською та опозиційними соціялістичною і ліберальною партіями. Переговори з королем веде премієр Дювісарт, що є теж в контакті з керівниками опозиційних партій.

В СВІТІ

● **Американська амбасада** у Варшаві зменшила, на доручення Вашингтону, штаб своїх польських урядовців на 50%, звільнюючи з праці 47 осіб.

● **Економічна й Соціяльна Рада** Об'єднаних Націй вже приготовила проєкт міжнародної опіки над втікачами після закінчення діяльности IPO. Проєкт має бути поставлений на порядок нарад вже в найближчій Генеральній Асамблеї.

● **Управління Західного Берліна** рішило скасувати кару смерти, обмежуючи найвищу міру покарання до досмертного ув'язнення та достосовуючись під цим оглядом до закону в цілій Західній Німеччині.

● **В Парижі почалися** американсько-французькі переговори для політичної, господарської і військової координації оборонних заходів в рямках Атлантійського Пакту.

● **В Лондоні** члени руху сер Освальда Мослі демонстрували перед советською амбасадою, підносячи оклики „геть з комунізмом" та „забирайтеся до Москви". Двох демонстрантів покарано за вибиття вікон в амбасаді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕД ВИРІШЕННЯМ

Війна в Кореї та ціла зв'язана з нею міжнародна криза вступила в свою вирішальну стадію, як у військовій, так і політичній площині.

В останніх повідомленнях з фронту стверджується, що комуністичні сили почали генеральний наступ з виразною метою за всяку ціну приспішити рішення та перехилити його в свою користь. В цьому розпачливому намаганні вони не зважають на жадні жертви і кидають до бою все, що в тій хвилині мають під рукою.

Ціллю цього справді розпачливого кроку комуністів було виразне намагання перерішити війну в свою користь ще заки наспіють підкріплення для оборонців, яких комуністи переважають численно все ще у відношенні чотирьох до одного. Треба додати, що згідно з офіційними повідомленнями вже досі по комуністичному боці бере участь в боях далеко більше вояків, як американці вважали, що їх червоні взагалі мають, а як йдеться про зброю, то американці вже знищили більше танків, ніж вони думали, що в Кореї взагалі находиться.

З другого боку спостерігається теж розпачливість, виявлену хоч би генералом Волкером, який заявив, що американці не сміють вже втратити на фронті ані п'яди землі, якщо не хочуть програти війну. Але в самому розгарі комуністичного наступу по американському боці наступила несподівано сподівана зміна: в Кореї висаджено свіжі американські дивізії і їх негайно відправлено на фронт, заповідаючи, що вони вже „за кілька годин" братимуть участь в боях. Можна сподіватися теж дальших підкріплень і не тільки американських, але й інших членів Об'єднаних Націй, якщо події на фронті не перерішать справи в один або другий бік впродовж найкоротшого часу.

Криза наступила теж в політичному відношенні до війни в Кореї, як совєтський представник нагло перервав свій бойкот Ради Безпеки та перебрав належне йому на цей місяць предсідництво. Ціль совєтського повороту буде щойно відома тоді, як ці рядки вже будуть надруковані. Але його обставини вказують без сумніву власне на кризу. В поінформованих колах обі ці події, комуністичний наступ на фронті і совєтський поворот до Ради Безпеки, зв'яззується разом і добачується в них одну плянову акцію, тим більше, що наступ на фронті почався рівночасно з повідомленням про поворот Совєтів до Ради. Зв'язок цих подій є очевидний і вони мали б себе взаємно піддержати. Невідомою залишається ще тільки проблема, чи наступ на фронті започатковано на те, щоби піддержати совєтський виступ в Раді, чи поворот до Ради був подуманий як засід допомогти фронтові.

Десант нових американських дивізій на корейському континенті може знівечити совєтський плян, якщо ці дивізії заважили б на дальшому перебігові боїв.

В кожному разі стоїмо безпосередньо перед важливим рішенням в корейській, зглядно зв'язаній з Кореєю міжнародній кризі. Сьогодні важко сказати, яке це рішення буде. Деякі кола вважають, що Совєти в Кореї поповнили ту саму рішальну помилку, що її зробив собі на загибель Гітлер нападом на Польщу. В цій свідомості вони мали б евентуально шукати відвороту через Раду Безпеки, якщо такий відворот ще взагалі можливий. Якщо б розпачливий наступ на фронті не дав бажаного результату, тоді залишається большевикам або капітулювати, або відкривати якийсь „другий фронт" для ратунку важливої корейської бази і престижу.

Незалежно від того, яке вирішення в корейській кризі, на військовому і політичному секторах, наступить, одне є певне: воно може тільки приспішити або відложити неминучу, по нашій думці, міжнародну кризу в найширшому і найдраматичнішому маштабі. Але воно не може тої кризи ані вирішити, ані відвернути, ані розв'язати.

Комуністичний відступ на внутрішньому фронті

Телеграма пресової агенції „Асосіейтед Пресс" з Москви з 30 липня подає, що орган Комуністичної партії, щоденник „Правда", хвалить становище американських комуністів за їхній виступ проти американської інтервенції в Кореї і твердить, що нема сили, яка знищила б американську Комуністичну партію. Одначе, коли „Правда" згадує про невдачі комуністів в Америці при кількох нагодах, вона тільки здержливо докоряє їм за недостачу обережности. Промахи американських комуністів виявилися в своїй повноті під час процесу проти 11 комуністичних провідників. „Правда" признає, що сила американської Комуністичної партії невелика і пише, що вона робить усе можливе серед „переслідувань", яких їй не щадить Еф Бі Ай. Телеграма „Асосіейтед Пресс" теж не згадує про вислови „Правди", які звичайно йдуть впарі з критикою американських політиків чи судових установ.

„Журнал Комінформу", який виходить в Букарешті, в Румунії, у своєму виданні з 2. червня, присвячує цілу сторінку на передрук промови Юджіна Денниса, секретаря американської Комуністичної партії, виголошеної для своєї оборони в нюйорському суді. З цеї нагоди Денніс подає ще свої заваги до судової розправи, висловлюючи признання підсудним, отже й самому собі, за „відважну оборону", а потім пише, що „ми заявили зовсім ясно, що наша партія не змагає до насильного діяння". Денніс дальше признає, що підсудні „не обороняли належно історичне й демократичне право народу, тобто його більшости, до революції".

Така заява секретаря американської Комуністичної партії в органі його міжнародної влади вказує на якусь переміну в головах олігархії з Комінтерну, коли вони містять заяву, яка противиться не тільки діянні, але й засаді, на якій спирається саме існування комуністичних партій в різних країнах.

Подібне вияснення зміни тактики американських комуністів виявив Вилієм Фостер, голова партії, у комуністичнім місячнику „Політікал Аферс" за червень. Фостер оправдує своїх спів-товаришів за їхню оборону перед закидами, наче б вони змагали до насилля і старається виказати, що комуністи підуть до боротьби в обороні перед насиллям, якого мали б ужити „правлячі кола".

Оці голоси це тільки зразки, якої тактики вхопилися американські комуністи ще далеко до того часу, заки комуністичні корейці, на очевидний наказ з Москви, почали заборчий похід проти Корейської Республіки. Вони ще й тепер не вживають звичайного крику, полученого з лайкою, хоч Америка переводить поступово загальну мобілізацію.

Порівнюючи це з давнішою тактикою комуністів в Америці, приходиться до висновку, що вони самі її не визнають. Вони несподівано повели відступ на американському грунті, хоч не могли знати наперед, що в Кореї прийде до комуністичного насилля. Знала про це Москва і тому заздалегідь наказала своїм ставленикам прикидатися миротворцями, відцекуватися змагань до насилля, чи до народної революції і до т. п. тактики. Москва потребувала заяв американських комуністів на те, щоб найновіше комуністичне насилля в Кореї не можна було злучити з звичайними заявами потреби насилля проти „правлячих кол", яке, звичайно, проповідують американські комуністи. Оця тактика американських комуністів як найкраще доводить, що ними керує чужий розум, який знає наперед, що має статися і який передбачає теж потребу відповідної тактики комуністів в кожній країні для відвернення уваги від своїх замірів.

Микола Чубатий.

НЕ ТАК ТІ ВОРОГИ...

Кілька днів тому появилася в „Свободі" невеличка статейка а радше заклик інж. М. Кекала „В оборону невинних людей". Автор апелює до Українського Конгресового Комітету та до американської влади рятувати невинних людей, оклеветаних несправедливо в комунізмі. В наслідок доносів відмовлено десяткам людей вступу до Америки. Йдеться про людей відомих вже з їх громадської діяльности в часі побуту в Німеччині. Поважні люди, які їх знають з важких підбольшевицьких часів, твердять, що вони на сто відсотків певні щодо їхньої невинности.

Між оклеветаними одна група людей окремо замітна, це творці так званого ашафенбурського церковного з'їзду, що покінчився відірванням частини православних українців з-під влади офіціяльного проводу Української Автокефальної Церкви та утворенням власної церкви під проводом архиєпископа Григорія, яка держиться традиції київської Автокефальної Церкви з 1921. Про тих відомих громадських діячів написав анонімний донощик, що їх „викинено з Української Автокефальної Церкви за їх прокомуністичні симпатії". З якого табору цей донос походить, не важко згадати.

Ми далекі до якихбудь симпатій для творців ашафенбурського церковного розколу в Українській Автокефальній Церкві, одначе все ж таки це річ жахлива в розумінню західної світської етики та християнської моралі. Насувається питання, чи всі засоби боротьби проти противника добрі? А друге — чи ця суто внутрішня українська справа мала бути винесена аж перед американську владу на компромітацію українськгоо імени?

Дуже шанований та правдивий патріот з болю свого доброго серця кличе американських українців та американську владу рятувати невинних людей. Та негайно насувається питання перед ким рятувати: перед большевиками, росіянами, поляками чи перед другим противником українського народу? Ні, тих невинно оклеветаних та запідозрілих в комунізмі людей треба рятувати таки перед українцями-донощиками, тільки з іншого табору, раз релігійного, то знову політичного чи другого. Насуваються дальше думки чи не краще б заапелювати таки до власного громадянства та самому зробити порядок з моральною бридотою у власній хаті.

Вісті про донощицтво українців на українців в Европі давно вже доходили до Америки. Ані руїна батьківщини, ані спільне непевне завтра не оздоровили тої моральної хвороби, якої набралися деякі люди в неморальній атмосфері большевицького будня та серед крайньо нездорової еміграційної дійсности.

Донощицтво в приватнім життю людини є моральною ганьбою, в громадськім життю донощицтво українця на українця є національним злочином, бо це сильний аргумент в руках противників українського народу на доказ, що українці все ще таки незріла нація, коли в них немає національної солідарности, коли різниці між ними такі великі, що чужий блищий для неодного українця ніж брат. Брак національної солідарности серед українців перед чужинцями це злочинна робота на шкоду українського імени саме тоді, коли українцям треба перед світом себе зарепрезентувати як солідарну національну збірноту.

У випадках, які порушив інж. Кекало у своєму дописі, мова про приватну шкоду невинним людям з боку українських донощиків. Та недавно одна частина української европейської преси принесла два листи — один українця та один британця у зв'язку з доносом українця на своїх партійних противників. В половині червня ц. р. відбувався в Шкоції в Единбурзі з'їзд Антибольшевицького Бльоку Народів", що його очолює українець Я. Стецько, зв'язаний з Організацією Українських Націоналістів - революціонерів. З'їзд той, зложений з представників народів поневолених червоною Росією, відбувався під протекцією Шкотської Ліги для Европейської Свободи, що її головою є сер Джон Стюарт. Як доносила преса, кілька днів перед з'їздом якийсь українець Шевчук, що мав себе навіть подавати за представника поважної української організації, пише листа до британського протектора з'їзду та малює перед ним в чорних красках свого земляка, якого

(Докінчення на стор. 3-тій)

Французькі християнські демократи на роздоріжжі

В Нант відбувся річний конгрес християнських демократів, які офіційно відомі під назвою MRP (республіканський народний рух). Нас мало інтересують наради конгресу. Важним є, що конгрес виявив глибокі розбіжности в лоні MRP, від висліду яких залежить у високій мірі політична доля Франції.

Щоби правильно розуміти про що йде справа, слід мати перед очима, чим є, власне кажучи ця MRP.

Християнсько демократична ідея у Франції має за собою столітню історію. Її духовим батьком є великий християнський соціяльний філософ Лямене, який іззa своїх соціяльних і демократичних змагань мусів навіть у своєму часі зірвати з католицькою церквою. Однак думки Лямене сильно закорінилися у католицьких колах Франції. Спершу пішли за ним поодинокі інтелігенти, а відтак католицькі групи молоді,, головно в християнських професійних спілках, які бажали провести міст між католицизмом та демократією і соціяльним поступом. До цього руху пристали молоді священики, будучи переконаними, що церква тільки тоді матиме грунт серед народу, коли вона не буде союзником посідаючих і реакцій а йтиме назустріч домаганям робітництва і широких мас.

На початку цього сторіччя повстало більше організацій духових рухів, які працювали в цьому напрямі. Найважнішою буде „Сільон" (борозна) Марка Саніє, за нею пішла („Молода Республіка". Згодом повстала доволі визначна партія так зв. P.D.P. (демократична народня партія), між членами якої бачимо між іншими сучасного міністра закордонних справ Роберта Шумана. А за нею ще інші. Спільним виразом усіх цих груп була газета „L'Anbe", в якій працювали Френц Ге і Жорж Бідоль, проповідуючи поступову соціяльну політику, порозуміння народів, але від 1933 виступали проти Гітлера, Франка, Доля, Фуса й Салязара. Ці відважні поборники не мали однак підтримки в офіційних католицьких колах. Мало того. Ультра-реакційна, монархічно-фашистська й антисемітська „Аксіон Франсез", яка мала дуже великий вплив на найвищі церковні кола, поборювала їх з найбільшою завзятістю.

В підземельнім руху відогравали поступові католики чималу ролю. Бідоль був президентом Національної Ради цього руху.

Після визволення основували люди, які раніше працювали в невеличких групах, сильний народній рух MRP, в якому зійшлися всі, які працювали в PDP, в Молодій Републиці, Сільон та інших. Католицькі праві кола, які через своє співробітництво з Петеном (німцями) були скомпромітовані, зникли. Для широких народніх мас MRP була єдиною католицькою партією у повоєнному часі, а одночасно найбільш рішучим противником комуністів. Моріса Шумана, який був довіреником де Голя і який користувався скрізь надзвичайною популярністю, вибрано президентом нової партії.

При перших виборах після війни MRP стала найсильнішою партією у Франції. Будучи наскрізь поступовою партією, вона все йшла разом із французькими соціялістами, бороначи здобутки демократії та соціяльних реформ.

Але ця політика коштувала партії дорого. При всіх дальших виборах тратила вона свої голоси або в користь де-Голістів, або в користь правих партій. Не виключено, що при нових виборах може вона стратити половину своїх голосів у користь правих.

Отож можна зрозуміти, що при цих обставинах замітний сильний рух у партії проти теперішньої політики її керівників. Ці бажають зміни політики партії на право.

Це бажання звороту партійної політики на право тим більше, що воно відповідає нині світовій конюнктурі. В Італії де Гаспері, який в парляменті має абсолютну більшість, творить праву партію і не потребує оглядатися ні на лібералів, ні на соціялістів. В Бельгії християнські соціялісти через так зв. королівську суперечку стали партією одвертої реакції. В Німеччині керівний її політик, бундесканцлер Аденауер, є речником великого капіталу.

Виключено майже, щоби MRP могла плисти проти течії. Політики як Бідоль можуть мати відвагу стояти на позиціях своєї політики. Чи на довго однак зможуть вони плисти проти течії, покаже найближча будучність.

А від висліду розбіжностей в лоні MRP, як ми на початку статті зазначили, залежить у високій мірі політична доля Франції.

(рй)

Мирон Заклинський

З КАРПАТСЬКИХ МАНДРІВОК

2)

В таку погоду безцільно було бігти хребтом. Утомишся, заросишся по грди, продираючись через кущі та й всетаки нічого не побачиш. Ми вирушили вигідною стежкою, збочею хребта Аршиць.

Нічого ввесь день ми не бачили крім стежки і збочі. На наше щастя мало дощу впало тієї днини. Над вечір прояснилося і ми за погоди дійшли до долини ріки Лімниці, до місцевини Остодор коло Підлютого. Там був сталий табір пластунів-новиків. Тепер він був порожний і ночувати там було наказом влади заборонено.

Черговий ранок показував, що день буде дощовий, та в нас не було часу чекати на погоду. Ми подались на невисокий хребет Грешків (1278 метрів), щоб на вечір станути в долині ріки Бистриці.

Спершу оловяне небо було для нас ласкаве, ми навіть задержалися під верхом у буйних малинниках, повних ягід. Одначе заки вийшли на хребет уже росив дощ. Хмари налягли низько, за ними пропали всі дальші гори і сам хребет, що ми по ньому йшли.

Так було майже ввесь день. Нічого не бачили ми з краси хребта, полонин і лісів, що ними проходили. Ми дихали вогкою мрякою, що налягла на хребет. Одначе дощ там, на горі, більше не падав. Аж під вечір мряка розійшлася і показалася мальовнича долина Солотвинської Бистриці та два села — Пороги і Гута.

Тільки що дійшли ми до Гути і напитали нічліг, зашумів рясний дощ.

Нічччю також без упину лопотів він по даху стодоли, де ми спали. Вітер ганяв по стодолі, аж будив мене. Я з насолодою відпочивав і тішився, що не мокну, що тепло на сіні під ліжником і плащем та що не скоро буде ранок.

Довго заглядав крізь щілини день, заки зрушив нас із постелі. Тоді ми побачили, що на подвір'ї скрізь калюжі, по небі сунуться низько темні, брудні хмари, а з кущів і дерев скапує вода.

В таку пору мандрувати — це не приємність, лиш важка праця. У вакаційних місяцях, липні та серпні, часто буває в Карпатах багато дощу. Куди погідніші червень і вересень. Та тоді немає вільного часу, а вересень ще й мало придатний для мандрівки, бо дні за короткі. Вакаційні мандрівники звичайно перечікували непогоду в селі, або в якій колибі, чи мисливському захисті, якщо мали зі собою доволі харчів.

Одначе ми не могли тут чекати. Всього три дні лишилося нам — і четвертий на поворот. Ми повинні ще побувати на горах коло села Зеленої, де ми ще не бували. Мапа показує, що це високі гори. Якщо завтра буде погда і ми будемо в Зеленій, зможемо піти на ті гори. До Зеленої пів дня ходу, а ми ж не з цукру. Та й непромокливі плащі є в нас. Хто знає, коли знову буде нагода, адже загрожує поважна війна.

Так порадившись, ми вирішили йти.

II. Мандрівка серед дощу.

Мапа показувала, що село Зелена зовсім близько, та й гора по дорозі не висока. В погоду була б це легка прогулька — і яка приємна: Скрізь попри нашу дорогу рябіли по зрубах малинники. Їх немає на високих горах, де ми звичайно мандрували. Та тепер ми не могли з них користати, вони ж були вщерть насичені водою. Хто пішов би туди, заросився би, себто промок би, аж по груди.

Задержувала нас дорога, місцями ховзька і болотна. Дуже помічні були нам тут довгі мандрівницькі палиці. Дощ падав без упину. Вся околиця пропала в мряці. На роздоріжжях важко було усталити, котрим плаєм іти. В погоду могли б ми обійтись на нижчих горах і без мапи. Та тепер, коли бачили околицю не дальше, як на 200 метрів, не помагала мапа ані компас. Ми здогадувались, кермувались „нюхом", себто нашим мандрівницьким досвідом, і якось трапляли добре.

Непромокливий плащ — це дуже добрий винахід, зокрема, коли дощ не великий і ходити по ньому короткий час... Та тієї днини виявились його недомагання. Він перш за все не всилі захистити ніг. Коліна перемокли нам найскорше. Звичайно в таких випадках перші промокають черевики; та ми взяли добрі, щільні і вранці намастили їх досить ґумованим товщем. Тепер вони зразково видержували по калюжах, болоті та високих, росистих травах.

Отже непромокливі плащі ганебно ошукали нас, бо почали промокати. Спершу лиш потрохи, здовж швів, а по дальших кількох годинах дощу також у різних місцях.

Ми поволі посувалися вперед. Неприємно тяжіли наплечники. Хоча вони з грубого імпреґнованого полотна, ми підозрівали, що вони втягають у себе воду. В плащах було гаряче, вони з середини зовсім змокріли від пари і поту та скинути годі було, бо дощ не переставав.

Коли ми стали на широкому верху гори, що відгородила Гуту від Зеленої, довго обдумували, з мапою і компасом, куди йти. Врешті вибрали навгад правдоподібний напрям і подались у долину.

Незабаром стрінули ми рубачів, що працювали на зрубі. Кілька з них поралось коло зрубаних пнів, хоча рясний дощ не вгавав. Інші сховались у колибу, що стояла коло дороги. Крізь її дах добувався синій дим. Усюди по землі валялися тріски та відрізки пнів.

Від тих рубачів ми довідалися, що до Зеленої можна дійти і цею дорогою, але прийшлось би далеко обходити, та й бродити через потік. Найкортша дорога — через гору, що з неї ми тількищо зійшли.

Не було ради. Ми подалися знову на гору. Один із рубачів згодився провести нас і показати дорогу. На версі виявилося, що до Зеленої слід сходити в протилежний бік, як ми зійшли.

Доріжка привела нас незабаром до потока у вузькому ярі. Висока вода залила доріжку і майже всю рінь. Рінню йшли ми дальше, по великому й малому камінні, поволі й невигідно. Часто обходили воду, або перескакували з каменя на камінь, що виставали понад неї. При цьому здорово втомились і набрали в черевики води. Вода в потоці все прибувала і він поволі ширшав.

Покликання Америки: Свобода і Безпека

Написав Бернард М. Барук

В основі цієї статті лежать промови, які виголосив п. Барук у Вашингтонському Університеті та в Ню Йоркському Сіті Каледж.

Це є стаття з серії статтів про важливі сторони американського життя, написаних видатними американцями в зв'язку з рухом „Листів з Америки".

Пишучи листи своїм друзям та рідним закордон, американці повинні пам'ятати слова, сказані колись італійським патріотом Джузеппе Маццінi: „Ідеї є вояками цілого світу".

Жадна залізна завіса не затримає ідеї, жадні гармати й бомби не знищать думки. Сила величних ідей поставила людину на сторожі її власної свободи та свободи її близьких, хоч і є вороги, що хотять обмежити і знищити свободу. Ми можемо посилити і підперти свободу, розвиваючи і підкреслюючи ідеї, на яких вона базується. Один із способів цього є писання листів до наших друзів і рідних закордоном.

Не сила, а кволість породила в світі автократію і олігархію. Людська кволість, обумовлена браком відповідної освіти, та відсутність здорових моральних принципів спонукали нацистів на найжахливішу з усіх воєн людської історії. Тепер через ті ж причини комуністи зважилися на холодну війну, що так чи інакше впливає на життя кожного з нас.

Деспотизм є завжди агресивний; демократія ж не є такою. В цьому є біологічна різниця між Росією і Америкою. В цьому була різниця між гітлерівською Німеччиною і нами.

Зауважте: Кайзер, Гітлер, Муссоліні і Японія всі були деспотами та носіями незгоди і руйнації миру. То є природньо, що деспотизм панує в Росії і тепер хоче або панувати над рештою світу, або знищити його.

Наша сила утворюється не так — вона росте знизу до гори. Вона повстає з сполучення спільного бажання усіх нас — жити разом, плекаючи свободу і мир. Свобода — як ми її розуміємо — дає всім громадянам право мати свою власну думку: „Вільне шукання правди і її вільний вислів" — такий основний принцип покладено в недавню декларацію Американської Асоціяції Університетських Професорів. Я вірю всім серцем, що Америка, за незначними винятками, додержується цього правила. А чи може — і чи насмілиться — будьяний симпатик комуністів твердити, що такі ж умови існують в Росії?

Я був і завжди буду переконаний, що демократія насамперед дає право опозиції і це є мій ідеал політичного життя. В опозиції лежить свобода, у критиці — вдосконалення. В такий спосіб ми позбавляємося небезпеки, що влада може розкладатися, або знищувати. Це право кричати все, що ми хочемо лежить в основі нашого існування і росту. Ми приймаємо і похвалу. Чому ні? Ще Абрагам Лінкольн сказав, що ми знаходимо у ній смак. Але й критика, коло вона здорова, загострює наш розум і примушує нас перевірити і посилити наші позиції.

Яка б не була критика та які б не повстали розбіжності в думках щодо нашої політики, та ми ніколи не дозволимо в найменшій міру послабити віру в нашу конституцію та в форми життя, нею обумовлені. Як довго ми лишаємося вільним народом, з урядом, що ми сами вибираємо, ми самовдосконалюємося через освіту, через вищий рівень життя і через краще розуміння один одного.

Ми віримо, що демократія найкраще втілює зміст нашого життя і в ній лежать всі прагнення і цілі нашого минулого. Але ще не досить жити в умовах демократії. Кожний з нас повинен прагнути вдосконалити себе самого і так ще покращити демократію в дії. І ми повинні прикласти усіх зусиль, щоб демократію зрозуміли закордоном. Американці, що народились закордоном, або походять від батьків, що народились поза Америкою, можуть дуже багато допомогти своїй батьківщині, пишучи про демократію у своїх листах до друзів і рідних у країнах, звідки вони походять.

Якщо ми будемо вірити в основні принципи демократії, наша країна понесе в світ мир і віру, замість воєн і ненависти. Справжнє покликання Америки є свобода, надія і безпека для всіх.

П'ятий Конгрес ОУРФ.

По Богослуженнях в обох українських церквах, в одній з кращих заль будинку СФТС в Парижі, оздобленій прапорами і кличами, розпочав 14 липня працю Конгрес Об'єднання Українських Робітників у Франції (ОУРФ).

Президія, яка керувала працями Конгресу, була обрана в такому складі: голова — д-р Володимир Нестерчук (Сошо; 1-ий заступник голови — Іван Каваціюк (Тамаріс); 2-ий заст. голови — Микола Кузь (Віллерю); секретарі: мгр. Чупко (Люрі) та Іван Бойко (Ліль).

З особливою увагою було вислухано загальний звіт, складений генеральним секретарем ОУРФ п. Ів. Поповичем. Коротко переповівши історію постання Об'єднання Українських Робітників у Франції (спочатку дослівно без коштів, з нічого), він сказав, під схвальні оплески делеґатів Конгресу, що нині ОУРФ не тільки боронить в соціяльному розумінні наше робітництво, але й репрезентує і закріпачене українське робітництво в Україні перед цілим світом.

— Однією з основних причин успіху в нашій праці, — сказав промовець, — було те, що ми працюємо і торимо на основі християнських принципів. Християнські принципи — це принципи українського народу. В них — запорука повної перемоги і нас, і українського світу праці в цілому...

Доповідач інформував Конгрес про працю жінок в ОУРФ, про зв'язки з чужинцями (праця ОУРФ знаходила завжди відгук і у французькій пресі, про що свідчать 58 публікацій за останній рік), про потребу організації і централізації Кас самодопомоги при Філіях ОУРФ.

Генеральний секретар ОУРФ підкреслив, що дотепер зроблено велику працю, але це лише один з її етапів. Останнім етапом буде перехід українського робітничого християнського синдикалізму у вільну незалежну соборну Українську Державу.

Діловий звіт за рік праці склав заступник генерального секретаря ОУРФ п. П. Поліщук.

З великою увагою делеґати вислухали виповнений конкретними цифрами даними звіт, в якому фактично відбивалася праця кожного члена ОУРФ, кожного українського свідомого робітника на чужині. Звіт показав, які великі осяги зробило ОУРФ за останній рік праці.

Організаційний звіт, вислуханий також з великою увагою, склав організаційний референт п. Юліян Заблоцький, а п. д-р Р. Кичун поінформував делеґатів Конгресу про справу організації української філії при одному з французьких банків, Кас допомоги та придбання власних домівок, ставлячи за приклад купівлю власної чудової оселі українським робітництвом в Англії.

По звітах розгорнулася широка дискусія, в якій взяли участь делеґати з усіх сторін Франції.

В дискусії було порушено ряд пекучих справ, між ними: проблема українського доросту, українського шкільництва, фонди самодопомоги, справа посвідок національности, оборони робітництва перед працедавцями (особливо в сільському господарстві), потребу тіснішої співпраці окремих Філій з Централею і т. д.

По спільному обіді, що пройшов у дружніх розмовах між делеґатами і на якому був присутній український робітничий хор з Ліль-Рубе під керівництвом п. Семенюка, до Конґресу промовляв п. Аніко, генеральний секретар французької конфедерації рільників, член Економічної Ради і член Головної Комісії колективних умов.

Пан Аніко, великий приятель українського робітництва й українського народу, вказав на важливу ролю синдикальної організації, яка захищає інтереси і боронить права працюючих, не дозволяючи несовісним працедавцям використовувати робітництво.

В суботу, пополудні, вшанував Конґрес своєю присутністю Всесв. о. Мітрат Я. Перрідон, який увійшов на залю в супроводі Впр. о. Ів. Яцкова, під рясні оплески всіх учасників Конґресу. Отець Мітрат привітав Конґрес коротким словом, в якому вказав на те, що тільки Христова наука дає розв'язку всіх проблем, як суспільно-національного, так і приватно-особистого характеру, і тільки вірність засадам християнства може забезпечити одиницям, всьому людству, правдиве щастя духове і матеріяльний добробут. Тільки Христовою наукою можна успішно перемогти безбожницький комунізм, що несе людству моральну руїну і фізичну загладу.

Ввечері, в Заль де Жеоґрафі, 184, бульв. Сен-Жермен, Париж (6), відбувся великий концерт, у виконанні репрезентаційного українського робітничого хору „Гомін України" з Ліль-Рубе (Норд), під дир. п. Ст. Семенюка.

Програма концерту була добірна й обширна, при чому хор відспівав і дві французькі пісні. Хор завоював собі зразу український Париж, як теж очарував численних чужинних слухачів.

„Гомін України", який в неділю, 16 ц. м., співав Службу Божу в соборі св. Володимира Великого, є чи не найкращим під цю пору українським хором у Франції.

Одноголосно й аклямацією ухвалено абсолюторію уступаючій Головній Управі, і так само одноголосно й аклямаціями прийнято, після короткої ділової дискусії і відповідних вияснень, резолюції, запропоновані поодинокими комісіями. Тільки над одною точкою нового статуту ОУРФ розвинулася довша дискусія, після чого цю точку прийнято більшістю голосів у сформульованні організаційної і статутової комісії..

Після того вибрано керівні органи ОУРФ і ОУФ в такому складі: голова: Д-р Володимир Нестерчук. Головна Рада: Члени: Бойко Іван (Ліль), Заблоцький Юліян (Париж), Ходань Іван (Париж); Фриз Микола (Париж), Луць Симон (Тіонвіль), Лучканич Іван (Рубе), Корнацький Володимир (Ліон), Кузь Микола (Віллерю), Матла Зиновій (Париж), Никифорук Антін (Льорі), Поліщук Петро (Париж), Шипайло Микола (Париж), Штикало Дмитро (Париж), Щербань Дмитро (Сошо). Заступники членів: Базюк Осип (Фрікур), Ванаш Петро (Париж), Дратвінський Тома (Ліон), Сторож Михайло (Острікур), Шотик Михайло (Мец). Контрольна комісія: Беш Теодор (Париж), Фурцік Олекса (Париж), інж. Сидір Ярослав (Париж). Президія головної ради: голово: д-р Володимир Нестерчук; заст. голови: Іван Ходань і Зиновій Матла; генеральний секретар: Петро Поліщук; члени: Микола Фриз і Дмитро Штикало. Головна управа ОУФ: голова: Д-р Володимир Нестерчук; заст. голови: Юліян Заблоцький; генеральний секретар: д-р Роман Кичун; скарбник: Олекса Фурцік; референт жіноцтва: Віра Дратвінська (Ліон); референт молоді і спорту: Петро Ванаш; члени: Дмитро Штикало, Данило Чайковський.

Рада ОУРФ і Головна Управа ОУРФ відбули зараз же свої короткі засідання. Рада ОУРФ вибрала свою Президію, а Головна Управа ОУФ розподілила важніші функції між окремими своїми членами.

Після цього 5-тий Конґрес ОУРФ закінчено відспіванням національного гимну, в неділю, 16 липня 1950 року, о год. 21,30.

(За У.-Часом)

Сміх — це здоров'я

ВІЙНА І МИ

Наше відношення до війни дуже просте: як тільки скінчиться війна, ми зараз хочемо нової війни. Не тому, що ми войовничі... Ми знаємо, що війна несе знищення, смерть — але ж мир несе нам ще більше знищення й ще певнішу смерть. Хто, на нашому місці, не ждав би, щоб Маркс смертію смерть поправ, а нам дарував живот вільний...

Але приходить війна — і наш рахунок паде. Війна, замість нашу смерть, пере нас, наші вороги перуть нас; навіть союзники інколи казяться й перуть нас... А потім вертається наша стара смерть — і все починається наново...

Звичайно, в безконечність так бути не може, а тому раз треба стати й спитати себе, де корінь наших невдач.

На мою думку, вони в наших нещасних союзах.

Практично, завжди є так: як тільки нашим ворогам хтось видасть війну, ми зараз ідемо до нього й об'являємо йому союз. І тим — відразу тратимо все. Бо дівки, що сама освідчує любов, ніхто на світі не цінить і нічого їй не обіцяє.

Як інакше виглядала б справа, як би не ми йшли до людей, а люди до нас?!.. Робимо собі свій „джаб", хліб (ґуму) жуємо — аж тут, одної днини, до нас гості. Галло — галло, гав ду ю ду — а далі залицятися до нас стають. Ми спускаємо очі вділ, колупаємо піч, а гості питають:

— Чи не пішли б ви з нами тягнути?

— Не знаємо — кажемо (буцімто байдуже)... Подумаємо...

Вони бачуть, що шанси є й настоюють, а ми тоді просто з моста:

— А державу дасьте?

— Дамо! — кажуть.

— Соборну?

— Звичайно, соборну!

— І ні від кого незалежну?

— Навіть від нас ні!..

— А з Західними Землями?

— І з західніми і зі східніми, тільки мерщій тягнути ходіть, бо нам рветься...

Таким чином витягаємо Кубань, Курщину, Вороніжчину, а далі Сірий і Зелений Клини. Щойно тоді пóдаємо рушниці й починаєм тягнути сторону союзників. І витягаємо їх. І всі нас шанують, всі „лайкують" і по-джентлменськи дають, що обіцяли. Бо знають: мають діло зі стороною, що вміє себе держати.

Хтось скаже: прекрасно — але ж це мрії втятої голови. Ніхто ніколи до нас не прийде...

Отже, кажу вам — прийде. Бо війна війною, а тотальна ще й тотальною... сто разів на різних кінцях рветься, гого!..

О. Сип

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УССР

Сесія верховного совету СССР у Москві затвердила „закон про державний бюджет СССР на 1950 рік". В бюджеті передбачено, що УССР по доходах має мати в загальному 17.194.-485 карб., по видатках цю саму суму. На республіканський бюджет в доходах призначено 14.169.998 карб., по видатках 5.795.233 карб., на місцеві бюджети по прибутках 3.024.4888 карб., по видатках — 11.399.-253 карб. Бюджет встановив перехідні лишки бюджетних коштів, які для УССР виносять 515.935.000 карб. На бюджет автономних республік (яких?) з республіканського бюджету відраховано 8.374.-765 карб.

СЕЛЯНИ ЛЬВІВЩИНИ У КИЄВІ

До Києва прибула делеґація молодих колгоспників Львівської области у складі 170 людей під проводом Добровольського. Львов'яни мають завдання поглядати взірцеві колгоспи та інші показові підприємства і розповісти про побачене своїм односельчанам.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ

Згідно зо статутом, кожний член У.Н.Союзу, що цїстає „Свободу", обовязаний платити секретареві свого відділу належитість за часопис разом зі своєю вкладкою за обезпечення. Не зважаючи на цю постанову, деякі, зокрема, нові члени посилають належитість за часопис впрост до адміністрації „Свободи", замість платити її секретареві свого відділу.

Пригадуючи постанову статуту в згаданій справі, прохаємо нових членів придержуватись набудуче точно цеї постанови, значить, платити належитість за „Свободу" разом з вкладками за обезпечення.

Винятком становлять тільки жінки-членкиці, що обовязані платити належитість за часопис впрост до адміністрації „Свободи".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ

НЕ ТАК ТІІ ВОРОГИ...

(Докінчення зі сторони 2-ої)

всетаки поважна група чужинецьких діячів наділила довір'ям свого предсідника.

Хто хоч би тільки поверховно пізнав англосасів з їх відношення до такого вчинку, не міг мати ніякого сумніву, що відповідь на лист доносчика не могла бути інша, як повна погорди для його автора. Англосас не звик говорити зле про людину, якій не доказано ніякої вини. Спробуйте спитати американця про того чи другого його знайомого. Можна бути певним, що відповідь буде „Гі із ол райт", що він людина на місці.

Що подумав собі британець про українця, що на другого українця, представника групи, говорить зле? Абстрагуючи від особистої погорди для такої людини, що подумає собі той англосас про неї як про українця та ще й якогось політичного діяча? Мабуть автор того листа не усвідомив собі, яку страшенно велику шкоду він заподіває українському імені.

Та в цій справі є ще друга сторона медалі. Група чужинців, допустім, що тільки його політичних однодумців, ставить українця у своїм проводі. Чи це не очевидна користь для українського народу? Чому підкопувати серед неукраїнців довір'я до українця, яке колись може тільки принести користь Україні? Коли б так український соціяліст умів гідно репрезентувати українське ім'я серед соціялістів, націоналіст серед націоналістів, католик серед католиків, а український православний чи протестант серед своїх однодумців між другими народами, то напевно з такої збірної праці вийшла б велика користь для України. Коли ж українець опоганює другого українця перед чужими, напевно він зле працює для України.

Коли б так прослідити закулісові ходи українців проти українців при організації радіопрограми „Голос Америки", то ми пізнали б, яку здорову струю води лили українці на російські лотоки, поборюючи других українців тільки тому, що вони не з їх партії чи політичного світогляду. Ми тоді не мали б за це жалю до американської влади, яка не все поінформована про глибину рабської вдачі українця, нездібної ще часто дати себе впрягти в рамці національної української чесности та солідарности.

Нам все таки слід мати на увазі, що вся ця людська мерзота відбувається на еміграції, серед українців прогнаних з батьківщини, що на вигнанню, на „ріках вавилонських" з тугою очікують повороту на вільну рідну землю. Тому їх солідарність повинна бути залізна, а їх любов українця до українця вірно бережена в ім'я заповіту Шевченка: „Обніміте брати мої найменшого брата". Тому замість кликати до американської влади рятувати невинних людей, нам слід кликати до сумління українців, кликати до громадської чесноти та національної української солідарности, щоб в першу чергу українець не закопував українця, щоб українець в ім'я своєї партійної чи релігійної заїлости не приносив неславу українському імені, не компромітував українського народу, на який, як на нову націю на сході Европи, нині пильно звернені очі всього волелюбного світу.

Примітка: В статті цього ж автора „Український Націоналізм: ідея та люди", надрукований в „Свободі" з 19-20 липня трапилася друкарська помилка. В розділі, де мова про проголошення української влади у Львові з 1941 р. має бути, 30, а не 21. червня. — Автор.

КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ В ЛУБНАХ

В Лубнах розвиває свою діяльність краєзнавчий музей, що його в місті вважається „одним із найвизначніших культурних закладів". У трьох відділах музею — природознавчому, історії дореволюційного періоду та совєтського періоду — зібрано до 7 тис. експонатів. Але ті експонати, хоч мають відображати майже тисячелітню історію Лубен, нагадують тільки про відвідання міста царем Петром I, Пушкіном, Горьким, говорять про участь мешканців Лубен в останній війні. Зовсім промовчують, натомість, славну минувшину Лубен в добу козаччини. На думку совєтської влади, вертатися до цих „пережитків" зайво. (У. Думка)

Бельгійці роблять харчеві припаси

БРЮССЕЛЬ (П. Б.) Війна в Кореї, активізація американської політики на Далекому Сході, введення американських й інших збройних сил на корейський воєнний театр, — не осталися без впливу на настрої бельгійців. Цей вплив проявився покищо в тому, що публіка кинулася скуповувати харчові продукти. Деяке настороження на тутешньому терені викликала вже передтим вістка про заклик швайцарського уряду з перед кількох тижнів, щоби швайцарці поробили деякі припаси. Та коли вибухла корейська війна, бельгійська публика вважала непотрібним чекати якогось заклику від свого уряду і стала запасатися харчами. Почалося з рижу й кави. Дальше пішла погоня за цукром, їстивними оліями, всякого роду консервами, а крім цього за милом і т. д. В менших крамницях вже не можна купити цукру. В великих магазинах появилися великі черги, яких у Бельгії ніхто з часу війни не бачив, хиба що за квитками на більші футбольні мачі.

Бельгійська преса намагається заспокоювати народ. Із цілої серії статей і заміток тутешньої преси на цю тему наведемо голос знаменитого економіста й публіциста, професора льовенського університету Ф. Бодюена. У своїй статті, поміщеній в великому брюссельському щоденникові „Ля Лібр Бельжік" з неділі 9 ц. м., він називаючи актуальну манію скуповувати харчі „дитячим чвилюванням" м. ін. пише так:

„Хвилювання публики, хоч і зрозуміле після трагічних років, які ми пережили, є безпідставне. Зокрема тому, що страх перед війною неоправданий. Зрештою немає цього страху у всіх, хиба лиш у хворобливих песимістів або серед широкої публики, яка не всилі ніколи відповідно оцінити вагу подій про які балакає. Не збираючись гарантувати миру на довгу мету, цебто більше як на яких 5 або десять років, то все таки можна сказати, що Росія під сучасний момент ще до війни неготова, і їй недостає ще багато дечого, щоби пуститися на воєнну авантюру.

Покищо вся перевага безсумніву за ЗДА і можна припустити, що кремлівські шефи не підуть на самогубство, викликуючи нову світову війну. Це думка людей, що керують державними справами, зокрема в ЗДА. Цього тижня можна було читати такі заяви різних відповідальних осіб, зокрема Черчіля".

На підставі вище наведеного автор доказує, що масове скуповування продуктів тепер нічим неоправдане, а зокрема з економічного огляду шкідливе.

В останній час настрої заспокоюються. Відповідні чинники поробили заходи, щоби в магазинах було досить всяких товарів. Є вже такі факти, що поодинокі люди, накупивши товарів за всі гроші, звертаються до магазинів з пропозиціями відкупити від них назад частину товарів. В той спосіб життя нормалізується й іде своїм звичайним шляхом.

Студенти чужинці в Бельгії.

БРЮССЕЛЬ (П. Б.) За офіційними статистичними даними — в 1949-50 р. студіювало на 18 високих школах у Бельгії 1017 чужинців, з чого 139 жінок. Ці студенти походять із 42 країн, м. ін. з таких:

1. Польща — 134 студентів;
2. Люксембург — 123 студ.
3. Голяндія 119 студентів;
4. Франція — 52 студентів;
5. Україна — 48 студентів, в чому 4 жінки;
6. Італія — 47 студентів;
7. Греція — 46 студентів;
8. Англія — 21 студентів — разом 590 студентів.

Як видно із цієї статистики Україна по числу студентів стоїть на 5-тому місці.

Решта 427 студентів походять із 34-ох країн і ці групи мають по менше як 20 студентів. СССР находиться на сірому кінці з 4 студентами. Цікавий факт, що в цій статистиці ніде не названо Росії.

З'їзд Українського Національного Об'єцнання сходу Канади

В днях 30. червня до 2. липня 1950 відбувся в Торонті з'їзд Українського Національного Об'єднання і Братніх Організацій: Української Стрілецької Громади, Організації Українок Канади і Молодих Українських Націоналістів (МУН) сходу Канади за участи умандатованих делегатів понад 50 філій і відділів та гуртків УНО і Братніх Організацій. В пленарних сесіях брало участь понад 300 гостей.

З'їзд відкрив 30. червня о год. 10-ій голова ПЕ УНО Божок, подаючи до відома програму з'їзду. Предсідником з'їзду вибрано проф. Богдана Ковальського з Монтреалу, заступниками: Пані Яворська з Віндзору і п. Зацерковного із Содбур, секретарями: А. Горбацьо з Вест Торонта і п. Плавюк з Монтреалу. Голови Комісії: Верифікаційної — інж. М. Граб (Монтреал), Пресової — п. Гірняк (Торонто), організаційно-резолюційної — п. Божок (Гемілтон), номінаційної — Г. Савюк (Вал Дор), культ-освітньої — інж. Д. Троян (Торонто) і фінансової — М. Мота (Сен Катерінс).

Перший день з'їзду закінчився звітами і дискусіями над ними та привітами делегатів з місць. Вечором концерт Молодих Українських Націоналістів і концерт красномовства. Сольопяно Наталя Несторовська і сольоспів Віра Бундза. Національні танки під проводом Дарії Мриглод і Семена Джугана. Гарну промову виголосив організатор МУН Яр. Білак і культ-освіт. референт ПР МУН П. Дрозд. В контесті красномовства здобули місця: 1. Ярослав Косар з Віндзору, 2. Орест Бабій з Веланду, 3. Мирослава Ницівка з Вест Торонта і 4. Модест Мицик з Торонта. Суддями були: мґр. В. Гультай, д-р С. Росоха, д-р С. Маценко. інж. Д. Троян і д-р А. Козак. Мандрівну чашу переможцеві передала п-а Кондзолка з Ґрімсбі, яку вона виграла перед двома роками. В концерті взяло участь 650 осіб.

Другий день розпочався окремими сесіями УСГ, ОУК і МУН та працями в комісіях. Порушено цілий ряд організаційних проблем, які вирішено і оформлено в резолюціях. На пленарній сесії по полудні були доповіді на організаційні і загально-українські теми для делегатів і гостей. Вечором гостинне приняття за участю понад 550 осіб, якого веселою точкою був дует панночок М. Олійник і Д. Бучак з Гемілтону, в якому заторкнули влучними дотепами велику частину провідних членів УНО і Братніх Організацій.

Третій день з'їзду започався участю делегатів в дополудневих Богослуженнях. По полудні в програмі було наділення двох десяток членів Одно-Центового Визвольного Фонду Пропам'ятними перстенями, за те, що безперервно, протягом трьох літ плятять членську вкладку до згаданого фонду. Відтак звіти комісії і дискусії над ними, що були на високім урівні і пробігали дуже поважно. Відтак принято цілий ряд резолюцій. Найважніша зних: Проти т. зв. Канадійського „Слав'янського З'їзду", що саме відбувався в Торонті, який зорганізувала і яким провадила комуністична п'ята колона в Канаді. Запротестовано проти зневаження назви „Слав'яни", яких большевицька Москва поневолила і яка тепер служить большевицькій затії в цілому світі. В цій справі вислано протестну телеграму до прем'єра Канади вже першого дня, на яку УНО вже отримало відповідь. В другій резолюції дано признання канадійській владі за активний виступ її проти червоного аґресора. Дальші резолюції зазначують, що УНО і братні організації стояли і будуть стояти на засадах ідеології Українського Націоналізму. Інші схвалюють інкорпораційний акт, який одобрив сенат і парлямент Канади, заторкують міжнародне сучасне політичне положенны і українську зовнішню та внутрішню політику, в якій підкреслюється значіння УНРади, справи культурно-освітні, національно - організаційні, справу молоді і т. д.

Промови і виступи поодиноких делегатів, як Омельченка з Ґрімсбі, Калина з Форт Вілям і останніх 48 вказували на те, що з'їздом вони дуже зацікавлені і що всі вони намагаються доложити всіх своїх сил, щоб з'їзд випав якнайуспішніше. Але вершком зацікавлення були вибори до Провінціональної Екзекутиви УНО і братніх організацій сходу Канади. На голову ПЕ УНО було аж трьох кандидатів: 1. Володимир Гірняк, 2. Василь Ситник і 3. д-р Степан Росоха. Переможцем вийшов д-р С. Росоха. Його заступником вибрано п-і Стефанію Савчукову, секретарем Адрія Горбаця, скарбником Івана Кавуна, членом Михайла Загребецького, який є заразом представником МУН. Представником УСГ є Степан Теребуш, а від ОУК Ольга Заяць. Контрольна комісія: інж. Дмитро Троян, проф. Богдан Ковальський, Герман Савюк, Петро Божок, Софія Проців і Михайло Бойко.

XI. з'їзд УНО і Братніх Організацій закінчився величавим концертом, в якому взяли участь хор УНО „Боян" під проводом проф. Л. Сорочинського, баритон Петро Боян-Болехівський, скрипкове сольо О. Чучман, солістки: С. Бочук (Сен Катерінс), М. Олійник і Д. Бучак (Гемілтон). В часі концерту знамениту промову виголосив заст. гол. КЕ УНО мґр. В. Гультай, зазначуючи, що УНО і Братні Організації завсіди будуть змагатися об'єднати всіх українців доброї волі на засадах Ідеї Українського Націоналізму, яку вони голосять від свого заіснування. Відтак в імені КЕ УНО подякував уступаючому голові ПЕ УНО П. Божкові і зложив ґратуляції новому голові д-ру С. Рососі.

А. Горбацьо

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, Ілл.

Радісний успіх „малого діла"

9. липня виїхало 54 українських дітей на власну оселю, біля 40 миль на пів. захід від міста й почали під зеленими дубами, над „Округлим Озером" літне таборювання. Треба було побороти чимало перешкод не тільки матеріяльної натури, щоби цю необхідну потребу, не тільки особисту батьків, що мають діти, але й пекучу громадську необхідність здійснити.

Перемогло завзяття й громадська розвага невеликого гурта членів і проводу „Самопомочі", дякуючи також не тільки матеріяльній, але передусім моральній допомозі й заохоті кількох громадян з кругів давньої української іміґрації, таких, що мають власні діти й таких, що не мають дітей, але розуміють преважну справу здорового вихову української молоді — нашого цвіту й надії.

Більша вага довершеного діла в моральній перемозі, як у матеріяльних зусиллях. Ці остані не були аж так великі, щоб виправдували застереження, мовляв: справа оселі послабить жертвенність на інші важніші справи. Бо ж члени-пайовики „Літньої Оселі" так з давних, як і з новоприбулих громадян, хоч більшість їх найменше заможні, але це той невеличкий гурт людей, що мабуть перші в громаді сповнили обов'язок датку на „Національний Фонд", це ті власне нечисленні, що їх найдете в списках жертводавців нашої громади на всякі інші потреби загального українського організованого життя.

І сподіємося, що „Літня Оселя", це тільки один з перших конкретних починів громадського плянування цього гурта „реальних ідеалістів" — прихильників позитивних „малих діл".

Нагляд над організацією оселі має тимчасовий Організаційний Комітет під проводом голови Т-ва „Самопоміч" інж. І. Сем'янчука. Ведення оселі і опіки над молоддю в прихильних і досвідчених руках: загальну адміністрацію веде п. Гарасим, один із старої кооперативної гвардії, виховною справою керує учителька й пластова сеніорка п. Козакова, лікарську опіку безкорисно перейняв др. Несторович, а кухню ведуть дві жертвенні матері: п-ні Ганкевич і Кузич.

В діточій громаді від 7-14 літ хлопці й дівчата, більшість діти новоприбулих, а є й декілька тут народжених. Та їх молоді душі скоро з'єднались в дружній забаві, в пісні й молитві до Бога за Україну, в гутірках і молодечих пригодах і ці їх переживання, це найкраще віно, яке їм дають батьки й українське громадянство, це моральний гарт, що забезпечить їх нам на все життя.

В неділю 16 липня відбулося посвячення оселі. Приїхали батьки, брати й сестри й приятелі — гості. Самі діти розгорнули й прикрасили цвітами, хрестом і тризубом шатро на престіл, а духовний опікун о. Ігумен Андрейчик привіз їм образ опікунки Богоматері, відправив серед зелені Богослужбу й посвятив національний український і зоряний американський прапори, що під їх повівом плекатиме молодь свої ідеали. В зверненні до молоді о. Ігумен підкреслив вагу ласки Божої, що дозволила в умовах свободи плекати дітям власні ідеали, радіти з Божого дару природи й молодости.

Голова „Самопомочі" інж. Сем'янчук подякував усім членам і прихильникам за духову, моральну і матеріяльну допомогу, за довіря до нього й членів організаційного Комітету оселі. „Наша дорога проста й мета ясна: хочемо, щоб українські діти були звернені до Бога й України" — говорив інж. Сем'янчук. А в зверненні до молоді, яка в струнких лавах проспівала гимн „Боже Великий, Творче Всесильний", підносячи посвячені прапори, зобов'язав їх не забувати ніколи за тих своїх ровесників, що на Рідних Землях і розсіяні по світі, а які не мають змоги так радіти й бавитися, й щоби вже зразу довести ділом про цю свою пам'ять, візвав, щоб у цей радісний день під гаслом: „Молодь — молоді", перевести збірку на тих ровесників, які ждуть на переселення. Збірка на переселенчий фонд дала суму 223,75 дол.

Ходили по оселі й журилися виховники, що радість свята й гості розстроїли їм звичайний порядок, та молодь уже привикла до ґонґа і свистків впорядчиків, вибігала з озера, відривалася від батьків і бігла до своїх гуртків, чи до стола на призначені місця. Від 19 липня розвиває також на оселі свої шатра пластовий табор юначок, щоби в окремому порядку перевести тут свої завдання „Великої Мандрівки".

Сподіємося, що „Літня Оселя" станеться місцем щонедільної зустрічі й дорослої української молоді й старших громадян Шікаґа не тільки тепер, а й по закінченні побуту тут найменших; що започаткований настрій з вдячних сердець тих менших принесе ще неодне добре діло, окрилить нашу спільну Тугу й допоможе в ступневому порядкуванні чергових „малих діл" для спільної усім нам Великої Мети!

І. В.

ВИЛИМЕНТИК, КОНН.

Віча УККА

Громадянство матиме нагоду вислухати відпоручника УККА, п. В. Мудрого на вічу, яке відбудеться дня 6. серпня 1950, в залі при 25 Плезант Ст. Початок віча зараз після Служби Божої.

Українська стейтова організація, як філія УККА, запрошує все громадянство вислухати промовця, який скаже про працю українського представництва в Америці та про наші завдання під сучасну пору.

Про віча, як довідуємось є велике зацікавлення, бо громадянство живо слідкує за важливими подіями. Філія УККА сподієтся, що на вічу не забракне ані одного свідомого громадянини українського наду.

А. М.

ДІТРОЙТ, Міш.

На допомогу старшим членам Н.Т.Ш.

На концерті Т. Шевченка зложили пожертви по $10: А. Градовський, В. Довгань, М. Дашинич, М. Задоско, 75 відд. У.Н.С., 275 відд. У.Р.С., брати Бойко, Й. Кочкодан. По$5: І. Дячун, М. Максимець, Ю. Цебринський, Брати Гусаки, Р. Вазик, В. Українець, В. Лазечко, О. Кракський, В. Сковрон, адв. І. Панчук, Базилевич, Г. Іваськів, М. Репитовський, Маруся Чоботар. По $3: Н. Андрец. По $2: Й. Заплатинський, І. Длуон, В. Длуон, В. Мартинюк, П. Молдавець, Зелізняк, І. Сидляр, О. Осадчук, М. Бабій. По $1: Н. Королишин, Т. Баран, Р. Дацко, В. Маріяш, П. Цюрак, Е. Цюрак, І. Фідик, Т. Ломака, М. Гранко, В. Максимюк, М. Сохан, Чемний, Скичла, Г. Михайлишин, М. Черига, Г. Малиняк, Дамян, П. Бас, О. Лебидовська, В. Дідик, Р. Федик, І. Маларчук, М. Дембіцький, С. Періжок, І. Александер, П. Куницький, Скиталець.

Колекта	$196.00
Колекта при вході	183.41
На салі	150.38
Продаж книжок	8.80
Разом	538.59
Розхід	331.00
Чистий прихід	$207.59

Збори Мишиґанської Української Американської Федерації рішили пожертви з цього концерту в сумі двісті долярів призначити на допомогу таким дійсним старшим членам Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі, які найбільш цієї помочі потребують. Гроші вислано на руки касієра Американського Відділу о. Льва Чапельського.

Е. Фариняк

● **У Конґресі домагаються санкцій на аґресорів. 72 конґресмени зажадали наложити економічний бойкот на країни, які допустяться аґресії.**

ПОГЛЯД ДОЛЛЕСА: РОСІЯ ВИМИНАЄ ВІЙНИ.

Сан Франсіско.—Джан Фостер Доллес висловив погляд, що Росія не хоче починати третьої світової війни. Це сказав він у промові в Камонвелт Клюбі. Обговорюючи війну в Кореї, він прийшов до висновку, що совєтські провідники рішені на більше ризико ніж давніше, одначе ще не готові на ведення тотальної війни по цілому світі. Заключення Доллеса таке, що змобілізований вільний світ спонукає Росію спинити похід на здобуття світу. Одначе він остеріг слухачів, щоб не зосереджувати наших змагань виключно до оборони Кореї, бо ще є інші околиці, важливі для нас,, головно в Европі. Він вийшов з думкою, щоб Японію зробити спільником у громаді вільних націй і так дати їй спроможність дбати про світовий мир і забезпеку.

ЗАСКОЧИЛИ І РОЗБИЛИ ЧЕРВОНИХ ПАРТИЗАНІВ В БУРМІ

Рангун, Бурма, 1. серпня. — Тут офіціяльно повідомлено, що урядові війська несподівано заскочили і розбили зложену з поверх 600 осіб групу червоних партизанів, які намагалися ізолювати Ранґун. Партизани розбіглися, залишаючи 200 вбитих. Уряд був наперед поінформований про пляни партизанів.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В дописі о. т. з доповіді С. Гординського у Филаделфії, поміщеній у „Свободі" з 21-го липня, пропущено в другому реченні кілька слів, що змінюють його суть. Речення має звучати:

„У першій частині доповіді Гординський насвітлив вияснення деяких темних місць у „Слові", оспорюючи твердження російського большевицького дослідника акад. Орлова, і професора Колумбійського університету Якобсена".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Отсим повідомляється членів 204 відділу в Ню Йорку, що пів річні збори відбудуться в четвер 3. серпня о годині 8. вечером в галі Укр. Правосл. Церкви 334 East 14 St. New York. Буде справоздання уряду і контрольної комісії, як також буде вирішення справи 25-літнього ювілею нашого відділу, тому проситься членів взяти численну участь. Також проситься шановних членів, щоб точно платили свої членські вкладки бо в противнім разі будуть суспендовані. — П. Марко, предс.; А. Марко, кас.; В. Гасій, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукуємо Краяна з Гуцульщини, що вміє робити декоровані череси. Листи слати до Адм. „Свободи" для „Гуцула".

Пошукую мої краянки Анну й Катерину Гавриляк з села Жеґєстів (Zegiestow) повіт Новий Санч на Лемківщині. По мужові їх імен не знаю. Мають знаходиться в Пітсбурзькій околиці. Хто би про них знав або вони самі, будьте ласкаві написати на адрес. Nicholas Kulawczik, 11301 Bellaire, Rd. Cleveland 11. Ohio.

Пошукую вуйка Івана Шкромиду із села Грушки, повіт Товмач, який виїхав до Америки перед другою світовою війною і замешкав в Ню Йорку. Хто знав би про нього, або його самого прошу зглоситися на адресу: Tymczuk Mykola, c/o Rowenko, 94 Harrison Pl., Brooklyn 6, N. Y.

ЕВГЕН НАБОЛОТНИЙ
просить
Д-Р ДМИТРИШИНА ДМИТРА
подати мені свою точну адресу.

ТАРЗАН, ч. 2398. Тарзан прибіг на місце.

Вкінці Луї вхопив стрільбу своєю великою рукою.

„Піднеси оці припаси і руш!" — наказав Скондер. „Ми не можемо залишити Ранді на голодову смерть". — прохала Діяна.

„Можемо і так зробимо!" заверещав Скондер, а безборонна дівчина мусіла послухати.

В одній мінуті господар джунглів пігнав на побережжа.